

Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

Školka plná pohody

Projednáno na pedagogické radě dne: **28.8.2017**

Schváleno Radou školy: **28.8.2017**

Platnost: **od 1. 9. 2017**

Číslo jednací: **ZSPALPV/646/2017**

Vydala: **Mgr. Jana Prokopová – ředitelka školy**

Podklady zpracovaly: **Ing. Michalela Gorbová – vedoucí učitelka MŠ**
Dana Skopalová – vedoucí učitelka MŠ

Prostějov 1. 9. 2017

ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	str.3
2. Obecná charakteristika školy	str.4
3. Podmínky předškolního vzdělávání	str.5
- Věcné podmínky	
- Životospráva	
- Psychosociální podmínky	
- Organizace chodu MŠ	
- Řízení MŠ, spolupráce s provozovatelem a veřejností	
- Personální a pedagogické zajištění	
- Spoluúčast rodičů	
4. Organizace vzdělávání	str.10
- Informace o vnitřním uspořádání školy a tříd	
- Kritéria pro přijímání dětí do MŠ	
5. Charakteristika vzdělávacího programu	str.13
- Princip integrovaného přístupu	
- Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných	
- Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	
- Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy	
- Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	
6. Vzdělávací obsah – integrované bloky	str.21
7. Evaluační systém	str.

1. Identifikační údaje o škole

Název: Základní škola a mateřská škola Prostějov,
Palackého tř. 14

Pracoviště: MŠ, Mánesova 15 , 796 01 Prostějov
MŠ, 5.května 7, 798 01 Prostějov

Kontakt: telefon: 582 345 014, 731 514 170 /MŠ Mánesova/
e-mail: ms.manesova@email.cz

telefon: 582 362 821, 731 514 157 /MŠ Čechovice/
e-mail: ms.cechovice@email.cz

Ředitelka: Mgr. Jana Prokopová

Kontakt: telefon: 582 345 060,
email: skola@palacka.com

Zřizovatel: Statutární město Prostějov

Vedoucí učitelka: Ing. Michaela Gorbová /MŠ Mánesova/
Dana Skopalová /MŠ Čechovice/

2. Obecná charakteristika školy

MŠ Mánesova

Dvoutřídní MŠ Mánesova s kapacitou 50 dětí je jedním z pracovišť příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř.14.

Je umístěna v krásném, bezprašném a klidném prostředí v okrajové části parku. Byla postavena jako první MŠ v Prostějově v roce 1929.

V letech 1996/1997 byla nově zrekonstruována. Stavební úpravy se týkaly nových rozvodů elektřiny, ústředního topení, plynových rozvodů a stavebních úprav. Bylo rozšířeno hygienické zařízení včetně nových instalací. Byla zbudována nová vodovodní přípojka a kanalizační přípojka z ulice Máchovy.

Celý interiér budovy byl zmodernizován. Po této rekonstrukci byla otevřena 1. 4. 1997 a její kapacita snížena z trojtřídní na dvojtřídní mateřskou školu.

V budově se nacházejí 2 třídy se sociálním zázemím, šatny, kabinety, kancelář, hrací místnost a kuchyně.

Vybavení MŠ hračkami a pomůckami je standardní, postupně se obměňují a dokupují.

Jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát. Vybavení technikou je dobré, děti mají k dispozici televizory, DVD přehrávače, CD přehrávače, videopřehrávač, elektrické varhany a interaktivní tabuli.

Personální obsazení školy je stabilizované. S dětmi pracují 4 kvalifikované učitelky a o děti se starají 2 provozní pracovnice.

Místnosti obou tříd jsou prostorné a mají dostatek světla. Vchod do MŠ je po celou dobu provozu uzamčen a otevírá se pomocí domácího telefonu.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje rozlehlá školní zahrada, která byla v roce 2013 zrekonstruována a v březnu – květnu roku 2014 revitalizována. Součástí školní zahrady jsou dvě pískoviště, šplhací a herní sestava, skluzavka, houpačka, prolézačka, 3 koše na házenou, dřevěný domek a lavičky.

Školní zahrada je využívána k pohybovým i jiným aktivitám. V zimních měsících je využíván i uměle vytvořený kopec k bobování.

MŠ Čechovice

MŠ Čechovice byla uvedena do provozu 30. 8. 1985. Od 1. 1. 2004 je MŠ součástí právního subjektu ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14. Škola je pavilonového typu. Objekty jsou přízemní, nepodsklepené. Kuchyně, která se

nachází v samém srdci objektu, v současné době slouží pouze jako přípravná stavba dovozená ze ŠJ při ZŠ Dr. Horáka, Prostějov.

Součástí areálu je rozsáhlá školní zahrada, která skýtá spoustu možností pro rozmanitou práci s dětmi – je vybavena různými dřevěnými hracími prvky, pískovišti a vysázené dřeviny nabízejí různá zákoutí, která jsou ideální pro dětskou hru a rozvíjení fantazie.

MŠ Čechovice je školou s celodenním provozem. Učitelky zde pracují s dětmi ve třech třídách, kapacita mateřské školy je 84 dětí.

Ve škole pracuje 9 zaměstnanců, z toho 6 pedagogů a 3 administrativní zaměstnanci.

MŠ je postavena v okrajové části Prostějova a umožňuje vycházky do blízké přírody k pozorování přírodních jevů.

Budova i zahrada MŠ je rozsáhlá a náročná na provoz i údržbu. Nabízíme dětem podnětné, zajímavé a obsahově bohaté vzdělávací prostředí, ve kterém se dítě může projevat přirozeným dětským způsobem. Vzdělávání uskutečňujeme při všech činnostech v průběhu dne vyváženým poměrem spontánních i řízených aktivit. Přihlížíme k různým individuálním potřebám a možnostem dětí. Každé dítě je v rozsahu svých potřeb a možností stimulováno, motivováno a podněcováno k učení a vzdělávacímu úsilí. Touha dětí po poznání i dovednostech vychází především z toho, jak se dítě cítí a zda je spokojené a radostné. Podporujeme samostatnost, zdravé sebevědomí, učíme děti zdravému životnímu stylu a také odpovědnosti za svoje chování.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

- Budova MŠ Mánesova se nachází v klidné části města, obklopena parkem a školní zahradou.
- Budova MŠ Čechovice se nachází v okrajové části města s velkou zahradou.
- Prostory v MŠ jsou dostatečně velké a vyhovují skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Vybavení pracovišť je na standardní úrovni, postupně vybavováno nábytkem, pomůckami a hračkami, které budeme i nadále obnovovat a doplňovat.
- Dětské sezení ve třídách i na školní zahradě vyhovuje antropometrickým požadavkům.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřských škol splňují hygienické a bezpečnostní normy dle platných předpisů.

- Sekání školní zahrady a její údržbu zajišťuje školnice a provozní pracovník

Životospráva

- Za poskytování plnohodnotné a vyvážené stravy odpovídají pracovnice školní jídelny při ZŠ Dr. Horáka, odkud je strava dovážena.
- Přípomínky z naší strany jsou dle možností akceptovány. S jídelnou je dobrá spolupráce.
- Intervaly mezi jednotlivými jídly jsou přibližně 3 hodiny.
- Děti do jídla nenutíme, vhodnou motivací je vedeme ke zdravému životnímu stylu a způsobu stolování.
- Máme zajištěný pitný režim. Děti mají během dne dostatek tekutin a dle vlastní potřeby v průběhu dne v MŠ se mohou kdykoli napít.
- Děti mají dostatek volného pohybu v prostorách MŠ i během pobytu venku.
- Pobyt venku uzpůsobujeme podle počasí a ročního období.
- Respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí tak, že všechny děti uléhají na lehátko a těm, kteří neusnou, je nabídnut náhradní klidový program.

Psychosociální podmínky

- Dětem i dospělým je v MŠ vytvořeno příjemné prostředí a cítí se zde spokojeně.
- Zvláště citlivě se všichni chovají k nově nastupujícím dětem a jim je individuálně přizpůsobena adaptační doba.
- Dětem je dopřána volnost, ale zároveň jsou zde nastaveny určité mantinely, mezi nimiž je potřeba dodržovat určitá pravidla chování.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani nezvýhodňováno.
- Také se zaměřujeme na podporu schopnosti empatie – uvědomění si citů, prožitků a momentálních stavů jiného člověka.
- Pedagogové vedou děti k samostatnosti a jsou uznalí. Ve své práci s dětmi využívají metod podporujících sebedůvěru a vzájemnou ohleduplnost.

- Nenásilně děti ovlivňují prosociálním směrem tak, aby dosáhli prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů.

Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního vzdělávacího programu probíhá v tomto denním režimu:

- 6:30 - 8:15** Scházení dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volné spontánní aktivity, individuální činnosti s učitelkou, pohybové aktivity, ranní komunitní kruh.
- 8:45 - 9:45** Osobní hygiena, dopolední svačina, komunitní kruh, prožitková hra dětí, didakticky cílené činnosti.
- 9:45 - 11:45** Příprava na pobyt venku, pobyt venku.
- 11:45 - 12:15** Hygiena, oběd.
- 12:15 - 14:15** Hygiena, odpočinek, náhradní spací aktivity.
- 14:15 - 16:45** Hygiena, odpolední svačina, zájmové činnosti dětí, dle zájmu dětí, didaktické činnosti, rozcházení domů.

- Denní řád je přizpůsoben individuálním potřebám dětí, jednotlivé činnosti na sebe navazují.
- Časově je vymezeno podávání dopolední svačiny, společného oběda a odpolední svačiny. Jinak je denní řád organizačně volný.
- Provoz mateřské školy je od 6:30 hod. do 16:30 hod. v MŠ Mánesova a od 6:30 hod. do 16:45 hod. v MŠ Čechovice.
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ dle svých potřeb.
- Děti s povinnou předškolní docházkou rodiče přivádějí do 8.hod.
- Ráno v 6:30 hod. – 7.00 hod. se děti scházejí v jedné třídě.
- Organizační řád a směrnice vymezují jasná pravidla a kompetence.

Řízení MŠ, spolupráce s provozovatelem a veřejností

- Naše mateřské školy jsou součástí ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14.
- Ředitelkou školy je Mgr. Jana Prokopová.
- Vedoucí učitelkou MŠ Mánesova je Ing. Michaela Gorbová a MŠ Čechovice Dana Skopalová. Díky dobré spolupráci s vedením školy a zřizovatelem se daří zlepšovat podmínky pro vzdělávání dětí a zvyšovat celkovou úroveň škol.
- V rámci celé školy (tedy ZŠ i MŠ) spolupracujeme v kulturní a sportovní oblasti, snažíme se o provázanost jednotlivých stupňů školy, jelikož to považujeme za velmi přínosné při přestupu dětí z MŠ do ZŠ.
- O zajímavých akcích, které pořádáme, informujeme veřejnost v regionálním tisku.

Dále spolupracujeme:

PPP – řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

Logopedická poradna

Hvězdárna

Městská knihovna

Hasičský sbor Prostějov, Čechovice

Městská policie

Kulturní centrum DUHA

Kulturní centrum LAZAR

Muzeum

Špalíček

Městské divadlo

Spolek zahrádkářů Prostějov

Personální a pedagogické zajištění

- Podmínky jsou vyhovující, všichni pedagogičtí pracovníci jsou odborně pedagogicky způsobilí.
Pracovní tým je stmelný, stabilní a všichni se chovají a pracují profesionálním způsobem.
- Učitelky se účastní vzdělávacích seminářů a prohlubují si kvalifikaci studiem odborné literatury a časopisů.
- Pracovní doba je rozvržena tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče. Ve třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den tak, jak to umožňují podmínky školy.

- Pro posílení pedagogického personálu bude přijata školní asistentka, která bude spolupracovat s učitelkami. Bude pomáhat zejména při sebeobsluze, zajištění osobní hygieny dětí, stravování a dohledu při hrách.
- Všichni zaměstnanci mají zájem, aby děti v mateřské škole byly spokojené.
- Všechny problémy chceme řešit v duchu pochopení a vzájemné tolerance.

Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči je vytvářen vztah oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat.
- Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Veškeré dění v mateřské škole vede k podpoře dětí, potažmo rodin.
- Pedagogové se snaží o dosažení oboustranné důvěry a vstřícnosti ve spolupráci s rodiči dětí, informují je o rozvoji dětí a snaží se o společný postup při jejich výchově i vzdělání.
- Rovněž chrání soukromí rodiny, osobní údaje rodičů i dětí a zachovávají diskrétnost.
- Předškolní vzdělávání zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dětí.
- Rodiče mají možnost vstupovat do třídy a účastnit se nabízených aktivit.
- Je pořádán Den otevřených dveří, kde se mohou rodiče se svými dětmi seznámit s novým prostředím i zaměstnanci.
- O dění v mateřské škole jsou rodiče informováni na nástěnce ve vestibulu i na webových stránkách MŠ.
- Problémové a integrované děti konzultujeme individuálně s rodiči.
- Spolupráce při akcích školy / Hallooween, schůzky s rodiči, vánoční a mikulášská besídka, plavecký výcvik, besídka, tvořivé dílny, ukázková hodina anglického jazyka, ukázková hodina tanečního kroužku, výlet, karneval, rozloučení s nastávajícími školáky.../

Rodiče mají právo:

- na diskrétnost a ochranu informací, týkajících se jejich osobního a rodinného života
- po dohodě s učitelkou být přítomni vzdělávacím činnostem ve třídě
- konzultovat výchovné i jiné problémy svého dítěte s učitelkou nebo ředitelkou školy
- přispívat svými nápady a náměty k obohacení vzdělávacího a výchovného programu školy

- zapojit se do práce MŠ
- projevit jakékoliv připomínky k provozu MŠ, učitelce nebo ředitelce školy
- požádat o individuální úpravu pravidel stanovených ve školním řádu MŠ

Děti mají právo:

- aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit)
- být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny)
- na emočně kladné prostředí a projevoování lásky (právo žít s každým se svých rodičů, pokud by mu to neuškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevoovat lásku,...)
- být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí,...)
- být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s nimi stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu, jednat a žít vlastním způsobem
Spolupráce s dětmi funguje na základě partnerství.

4. Organizace vzdělávání

MŠ Mánesova je rozdělena do dvou tříd.

V první třídě „**Hvězdiček**“ učitelky převážně vytváří u dětí základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptují děti na pobyt v mateřské škole a na její organizaci.

Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami rozvíjí základní komunikační dovednosti.

Zvýšenou pozornost věnují správné výslovnosti.

Provoz v této třídě je od 6.30 hod. do 16:30 hod. Třída slouží ke hře dětí, stolování i k odpočinku. Její součástí je prostorná umývárna se sprchovým koutem a dětské WC.

Každé dítě má možnost využít hrací koutky. Hračky jsou uloženy ve skříňkách a úložných boxech tak, aby je děti mohly samostatně využívat.

Třída je vybavena televizí počítačem, CD přehrávačem, DVD přehrávačem a klavírem.

V druhé třídě „**Sluníček**“ již učitelky pracují cíleně na přípravě dětí na vstup do školy.

Činnosti jsou pravidelné a všestranné. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti.

Individuálně pracují s dětmi, které navštěvují mateřskou školu posledním rokem, a připravují je na vstup do základní školy.

Podněcují děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vedou děti k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Provoz v této třídě je od 7.00 hod. do 15.30 hod. Pak se děti převádí do třídy „Hvězdiček“. Prostory a vybavení je podobné jako v 1. třídě. Třída je navíc vybavena elektronickými varhany a interaktivní tabulí. Jsou tu i výchovně vzdělávací materiály, stavebnice a hračky, které jsou umístěny do hracích koutků /hudební, konstruktivní, výtvarný, naučný, dramatický/

Třída slouží taktéž k hrám, stolování i k odpočinku.

MŠ Čechovice je rozdělena do tří tříd. Každá sídlí v pavilonu se samostatným vchodem.

1. pavilon - třída „**Berušky**“. Provoz v tomto oddělení je od 7:30 – 15:30. Součástí oddělení je větší šatna, kde jsou skříňky pro děti označeny značkami. Zde se děti převlékají a přezouvají do vlastního oblečení i přezůvek. Každé dítě má na svém věšáku tašku s náhradním oblečením i oblečením na pobyt venku. Součástí této třídy je také prostorná třída, lehárna, samostatná umývárna i dětské WC. Třída slouží ke stolování i hře dětí. Děti mají možnost využít různé hrací koutky - kadeřnictví, obchod, kuchyňka, dopravní koutek a mazlík pro relaxaci. Hračky jsou uloženy ve skříňkách a boxech tak, aby je děti mohly samostatně využívat. Lehárna je vybavena televizí, DVD přehrávačem, videorekordérem , radiomagnetofonem s CD přehrávačem a klavírem.

2. pavilon – třída „**Žabičky**“. Provoz v tomto oddělení je od 6:30 – 16:45. Zde se děti ráno do 7:00 hodin scházejí a odpoledne rozcházejí. Prostory i vybavení v této třídě jsou podobné jako ve třídě Berušek. Pro hudební činnosti slouží ve třídě klavír.

3. pavilon - třída „**Kuřátka**“, kde je provoz od 7:00 – 15:45. Jsou tu vedle sebe dvě menší šatny pro děti. Vedle šaten je ateliér, který slouží převážně pro výtvarné činnosti dětí. Ve volných poličkách mají děti své složky, do kterých samotně ukládají výkresy i pracovní listy. Z ateliéru se jde do třídy, která slouží ke stolování i hře dětí. Děti mají možnost využít koutky - kadeřnictví, hry na

počítači, pracovní dílna, knihovna, televize, video, konstruktivní hry. Ze třídy se dostaneme do herny, která je vybavena pro potřeby dětí dalšími koutky - dopravní, kuchyňský, obchod, mazlík pro relaxaci. Třída i herna jsou též vybaveny výchovně vzdělávacím materiálem i vhodnými hračkami. Z herny je vchod do umývárny, WC a lehárny. V lehárně je klavír pro hudební činnosti a tělovýchovné náčiní i nářadí pro sportovní činnosti dětí a také masážní bazén pro relaxaci dětí.

Místnosti ve všech pavilonech jsou prostorné a mají dostatek světla.

Všechny samostatné vchody se denně v 8:00 hod. ráno, po obědě ve 12:30 hod. a odpoledne ve stanovenou dobu uzamykají.

Vzájemná spolupráce v rámci subjektu je velmi dobrá. Za provoz a kvalitu vzdělávání je odpovědná vedoucí učitelka.

V oblasti vzdělávání, organizace, podmínek a výsledků jsou mateřské školy samostatné.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května. Termín zápisu je zveřejněn na vývěsce školy a zřizovatele. Zápis je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání je vydávána v mateřské škole. Konkrétní kritéria pro přijetí dítěte zveřejní ředitel školy před termínem zápisu.

Na základě žádosti zákonného zástupce vydává ředitel ZŠ a MŠ ve správním řízení rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v souladu se zákonem 500/2004 Sb., správní řád a školským

Věcné podmínky

Nabízíme dětem podnětné, zajímavé a obsahově bohaté vzdělávací prostředí, ve kterém se dítě může projevovat přirozeným dětským způsobem.

Vzdělávání uskutečňujeme při všech činnostech v průběhu dne vyváženým poměrem spontánních i řízených aktivit.

Přihlížíme k různým individuálním potřebám a možnostem dětí. Každé dítě je v rozsahu svých potřeb a možností stimulováno, motivováno a podněcováno k učení a vzdělávacímu úsilí.

Touha dětí po poznání i dovednostech vychází především z toho, jak se dítě cítí a zda je spokojené a radostné.

Podporujeme samostatnost, zdravé sebevědomí, učíme děti zdravému životnímu stylu a také odpovědnosti za svoje chování.

U dětí s odkladem školní docházky využíváme individuálních plánů.

Předškolní děti jsou vzdělávány s cílem co nejlépe se připravit na školu.

5.Charakteristika vzdělávacího programu

Princip integrovaného přístupu

Vzdělávání probíhá na základě tří integrovaných bloků. Vzdělávací obsah je nabízen v přirozených souvislostech, vazbách i vztazích.

Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Obsah vzdělávání vychází ze života dítěte, poskytne jim různou škálu aktivit a činností s hlubším prožitkem, aby děti získaly skutečné činnostní výstupy – kompetence.

Školy plní rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání dle ŠVP pro předškolní vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení a na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení se zpracováním individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními pedagogové školy berou na zřetel skutečnost, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí. Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Rozvoj osobnosti dítěte s priznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí.

Pedagogové budou usilovat o navázání úzké spolupráce s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují učitelé s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Před zahájením poskytování podpůrných opatření 1. stupně zpracuje škola PLPP.

PLPP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování potřeb dítěte. PLPP sestavuje učitelka ve spolupráci s vedoucí učitelkou. PLPP má písemnou podobu. Náležitosti PLPP jsou vymezeny v příloze č. 3 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Poradenský pracovník MŠ stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

PLPP škola průběžně vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. -5. stupně poskytuje škola podpůrná opatření 1. stupně na základě PLPP.

PLPP se vypracuje dětem s odkladem školní docházky.

S PLPP seznámí škola zákonného zástupce, všechny vyučující dítěte a další zaměstnanci podílející se na provádění tohoto plánu.

Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací

potřeby dítěte. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského

poradenského zařízení a zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán sestavuje učitelka dítěte ve spolupráci s poradenským pracovníkem MŠ a se školským poradenským zařízením. Poradenský pracovník MŠ zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Poradenský pracovník MŠ po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupkyni řediteli pro MŠ. IVP má písemnou podobu. Náležitosti IVP jsou vymezeny v příloze č. 2 Vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Např. v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji jsou uplatňovány individuální nebo skupinové formy činností. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře jsou akceptována vývojová specifika (individualizace a diferenciacce). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let je nutné vycházet z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek času pro volný pohyb a hru

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let je třeba upřednostnit metody práce vhodné pro tuto věkovou skupinu.

Obsah předškolního vzdělávání je charakterizován v 5 oblastech, které vycházejí z 5 interakčních oblastí dětí.

1. Dítě a jeho tělo	interakční oblast biologická
2. Dítě a jeho psychika	interakční oblast psychologická
3. Dítě a ten druhý	interakční oblast interpersonální
4. Dítě a společnost	interakční oblast sociálně-kulturní
5. Dítě a svět	interakční oblast environmentální

Veškeré vzdělávání směřujeme k naplňování klíčových kompetencí stanovených v RVP PV.

Péče o výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku se v MŠ řídí vyhláškou MŠMT ČR č.14, o předškolním vzdělávání v platném znění.

Předmět činnosti mateřské školy je vymezen §33 zákona č. 561/2004 Sb.

Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy

Vize: Žije-li dítě v prostředí přátelství, naučí se být rádo na světě.

Naším záměrem je vytvářet takové prostředí, aby čas prožitý v MŠ byl pro děti radostný, byl zdrojem základů do života i vzdělání a cítily se v něm bezpečně.

Využíváme výchovné i vzdělávací aspekty k rozvoji každého dítěte dle jeho individuálních potřeb tak, aby děti, které opouští MŠ, byly co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat,

tvořit, přemýšlet a jednat na své úrovni. Také ochotné nejen přijímat, ale i dávat a učit se všemu, co budou v životě potřebovat.

Hlavní cíle:

- Vytváření základů klíčových kompetencí předškolní výchovy a vzdělávání vzhledem k individuálním potřebám a zájmům dětí.
- Vytváření pozitivního vztahu k rodině, domovu, kolektivu, učíme děti žít s ostatními, komunikovat, nacházet nové kamarády pro život, hru i učení, vytváření zdravého životního stylu.
- Vytváření příznivého obrazu v očích veřejnosti i rodičů, kteří mají možnost se podílet na chodu MŠ.
- Usilujeme o to, aby společně strávený čas vedl ke spokojenému soužití, vzájemné spolupráci, zodpovědnosti, radosti, smíchu a lásce.

Odměnou je pro nás dětský úsměv a těšení dětí na každý den v MŠ

Formy a metody vzdělávání

Odpovídají individuálním vývojovým předpokladům a možnostem jednotlivých dětí.

Uskutečňujeme v průběhu celého dne a prolíná se všemi činnostmi. Snažíme se zajistit dětem pestrou a zajímavou nabídku vzdělávacích činností nenásilným způsobem tak, aby převažovala dětská hra a hravé činnosti. Dbáme na to, aby jednotlivé činnosti byly vyvážené a přiměřené věku.

Prvotní je, jak se dítě cítí, co prožívá. Pokud je v pohodě, má zájem se dál rozvíjet. Poskytujeme podnětné prostředí, co nejvíce založené na prožitcích a jejich zájmu.

Organizační formy - individuální, skupinové, frontální, ve dvojicích...

Vedeme děti ke vzájemné spolupráci, dělení úloh i vzájemné pomoci. Neomezujeme děti v jejich aktivitě a tvořivosti

Mezi oblíbené **formy** patří aktivity:

- práce na interaktivní tabuli
- keramické tvoření
- výuka anglického jazyka
- pohybová výchova
- polodenní výlety
- divadlo, hvězdárna, knihovna, tvořivá dílna, muzeum, Ekocentrum
- návštěvy u HZS
- spolupráce oběma stupni naší ZŠ (návštěvy i společné akce)

Metody:

- prožitkové učení - využíváme přímých zážitků dětí podporujeme jejich zvědavost, radost z učení, získávání nových zkušeností i dovedností přirozenou cestou
- učení pomocí hry - nezávazná dětská hra na základě vlastní volby a zájmu manipulace s hračkami, experimentování
- didakticky zacílená činnost - spontánní i záměrné učení realizujeme v menších skupinách i individuálně na principu vzdělávací nabídky

U dvouletých dětí upřednostňujeme učení nápodobou, situačním učením a především hrou.

Necháváme dětem prostor pro vlastní řešení a nápady. Nastavujeme si společná pravidla, která dodržujeme.

Nabízíme dětem příležitost poznávat, tvořit, přemýšlet, porozumět všemu kolem sebe. Probouzíme v dětech aktivitu a chuť poznávat, naslouchat a objevovat. Hledáme nové cesty v oblasti předškolního vzdělávání (činnostní učení).

ŠKOLKA PLNÁ POHODY

Motto: „S úsměvem jde všechno líp“

Hodnota úsměvu

Úsměv nestojí nic a přináší mnoho.

Obohacuje toho, kdo ho přijímá, aniž by ochuzoval toho, kdo ho dává.

Trvá jen chvíli, ale vzpomínka na něj je věčná.

Nikdo není tak bohatým, aby se bez něho obešel, ani tak chudý, aby ho nemohl darovat.

6. Vzdělávací obsah ŠVP

Vzdělávací obsah ŠVP tvoří tři integrované bloky:

IB 1. Kam se zakutálelo zvědavé jablíčko?

IB 2. Co viděla vložka?

IB 3. Putování za sluníčkem

Každý integrovaný blok obsahuje:

- a) Charakteristiku a nabídku témat pro jednotlivé měsíce
- b) Klíčové kompetence (dlouhodobé)
- c) Dílčí cíle
- d) Očekávané výstupy
- e) Vzdělávací nabídka

INTEGROVANÉ BLOKY

I.B. 1 Kam se zakutálelo zvědavé jablíčko?

Září

Moje školka - já a my všichni dohromady

- Poznáváme mateřskou školu i její okolí
- Poznáváme sebe i kamarády

Říjen

Kutálej se jablíčko, kutálej

- Zvědavé jablíčko se zakutálelo do lesa
- Zvědavé jablíčko se zakutálelo na pole
- Zvědavé jablíčko se zakutálelo do zahrady

Listopad

Jablíčko dožrálo

- Malíř – Podzim
- Rozmarné počasí
- Ochrana zdraví
- Příroda usíná

I.B. 2 Co viděla vložka?

Prosinec

Vánoční a pohádkové snění

- Přišel k nám Čert s Mikulášem
- Vánoční zvonkování
- Pohádkové čarování

Leden

Zimní radovánky

- Kouzla zimy
- Pomáháme ptáčkům
- Zimní sportování

Únor

Ten dělá to a ten zas tohle

- Povolání
- Vesmír

I.B. 3 Putování za sluníčkem

Březen

Jarní probuzení

- Jaro kolem nás - probouzení přírody
- Malí zahradníci
- Domácí a volně žijící zvířata

Duben

Velikonoční radovánky

- Velikonoce- svátky Jara
- Děti pozor červená!
- Den Země

Květen

Když maminky svátek slaví

- Rodina
- Svátek maminek
- Moje město

Červen

Cestou necestou, Prázdninové snění

- Slavnosti dětí
- Loučení se školáky
- Hurá na prázdniny

IB 1. Kam se zakutálelo zvědavé jablíčko?

a) Charakteristika a nabídka témat:

Jabličko se zakutálelo do mateřské školy. Děti se budou postupně adaptovat na nové prostředí MŠ, poznávat i jeho okolí. Budou navazovat nová přátelství, seznamovat se s kamarády. Budeme společně vytvářet pravidla vzájemného soužití i chování, kterými se budeme řídit, dbát na bezpečnost svoji i všech dohromady, učit se společně komunikovat, tvořit (hymna, erb).

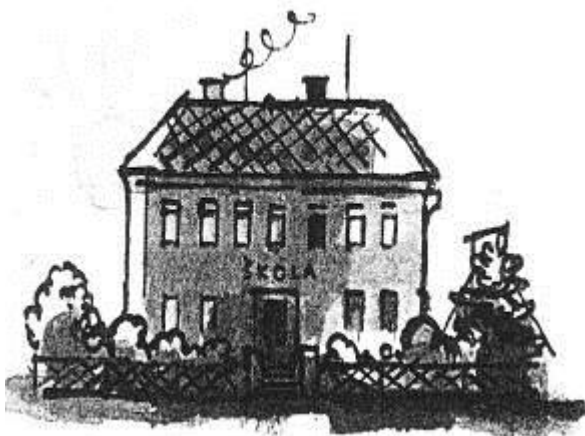
Chceme být dobrá parta a táhnout za jeden provaz.

Podtémata:

Poznáváme mateřskou školu i její okolí

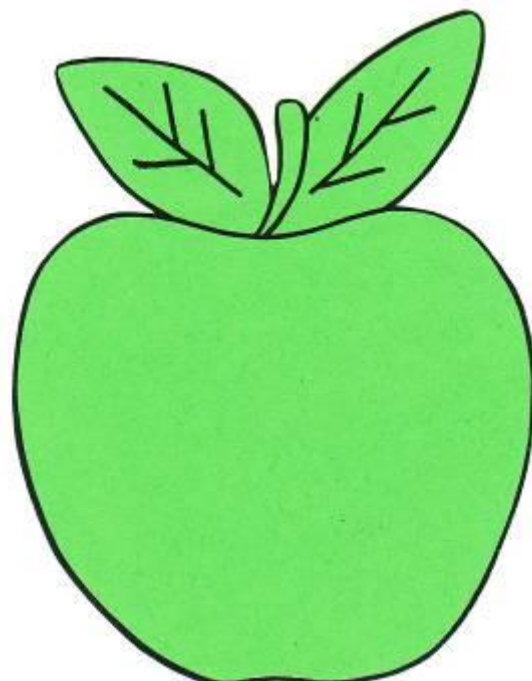
- Naše školka, pěkná školka,
rádi do ní chodíme....

- Náš
každý je náš kamarád.

Poznáváme sebe i kamarády

S kamarády nejsem sám,
umíme si spolu hrát,
dům

ŘÍJEN

Téma: Kutálej
se jablíčko,
kutálej

a) Charakteristika a nabídka témat:

Budeme si povídat o přírodě a o světě kolem nás a budeme si postupně uvědomovat, že jsme jeho nedílnou součástí a svým chováním ji ovlivňujeme.

Povedeme děti k tomu, aby si všímaly, vnímaly, naslouchaly a cítily prostřednictvím našeho vnitřního přesvědčení a osobního přístupu.

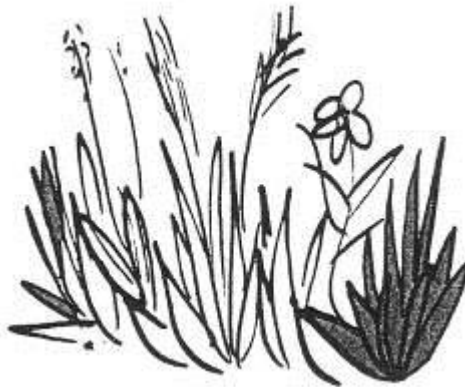
Podtémata:

Zvědavé jablíčko se zakutálelo....

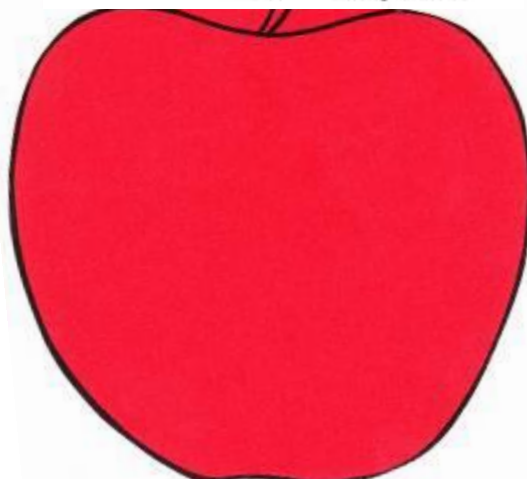
Do lesa

Na pole

Do zahrady

LISTOPAD

Téma: Jablíčko
dozrálo

a) Charakteristika a nabídka témat:

Budeme si všímat barev podzimní přírody, rozmarného počasí, sbírat přírodniny a tvořit Podzimáčky. Budeme poznávat naše tělo a pečovat o své zdraví.

S podzimem se rozloučíme společně se svými rodiči i kamarády na školní zahradě.

Podtémata:

Malíř – Podzim

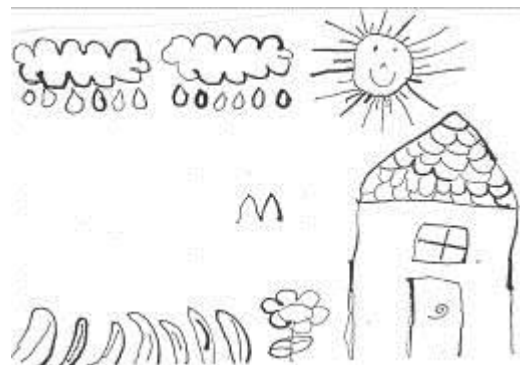
Ochrana zdraví

IB 1.
zvědavé

Kam se zakutálelo
jablíčko?

Rozmarné počasí

Příroda usíná

b) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

c) Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

d) Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všímát si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

e) Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra
- námětové hry a činnosti

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížování dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

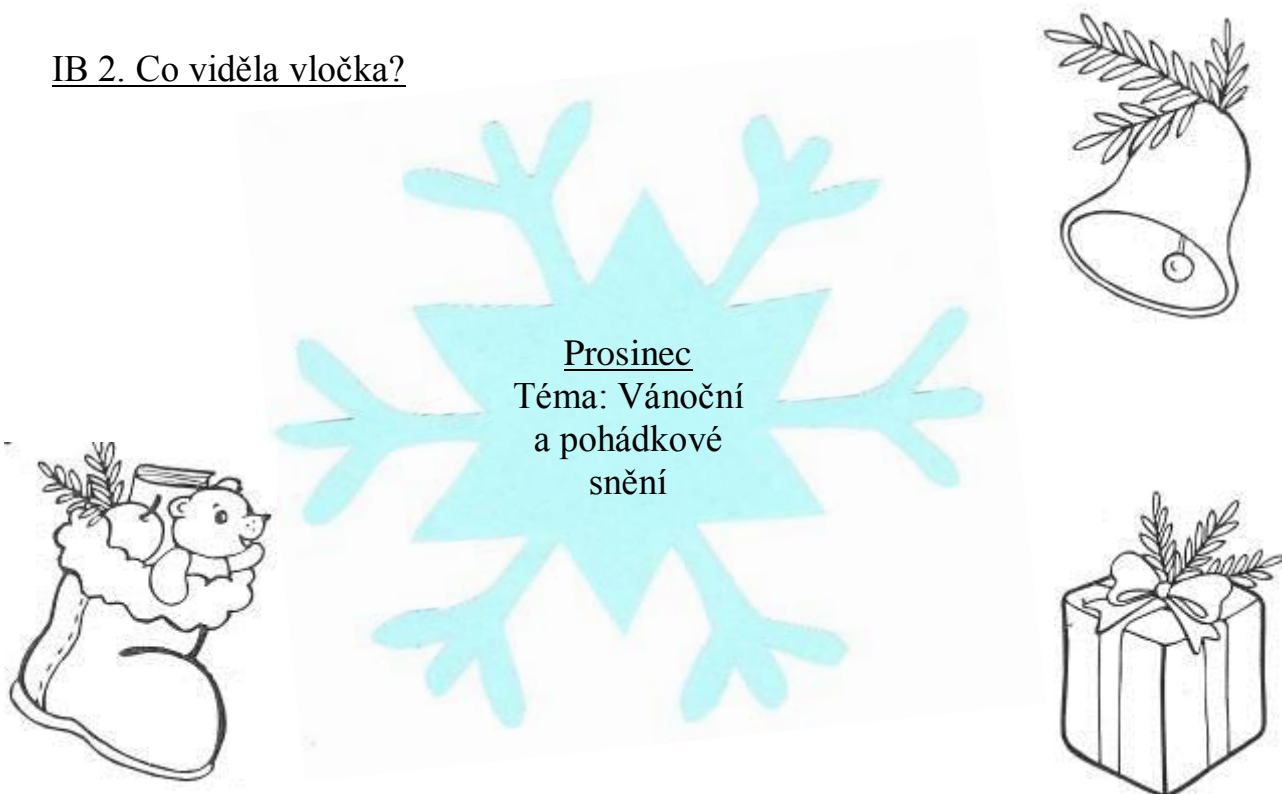
Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, apod.)

IB 2. Co viděla vločka?

a) Charakteristika a nabídka témat

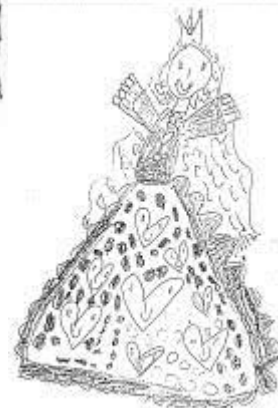
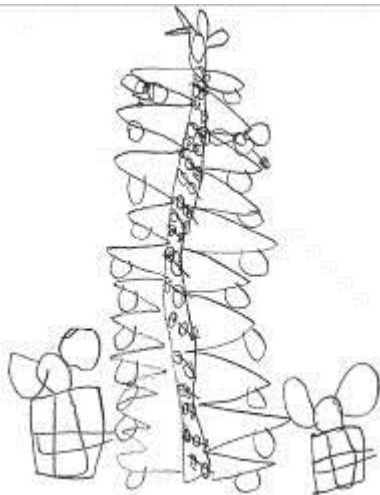
První sněhová vločka přinese radostné „vánoční zvonkování“ a s ním bohaté citové prožívání. Poznáváme vánoční zvyky a tradice v příjemné atmosféře klidu a pohody (zdobení stromečku, adventní věnec, koledy, vánoční výzdoba). Upevňujeme vzájemné přátelské vztahy a vazby, děláme radost druhým, obdarovat a být obdarován druhým (výroba dárku). Sněhová vločka nám vyčaruje svět pohádek.

Podtémata:

Přišel k nám
Čert s Mikulášem

Vánoční zvonkování

Pohádkové čarování

a) Charakteristika a nabídka témat:

S paní Zimou přijela druhá sněhová vločka a prozradí nám, co všechno viděla. Pozorujeme krásy zimní přírody a její proměny, vliv počasí a vlastnosti sněhu a ledu. Nastává čas, kdy příroda odpočívá a my máme možnost využívat školní zahradu ke hrám se sněhem, k bobování i sáňkování. Poznáváme život zvířátek v zimě, pozorujeme ptáčky ve svém okolí a pomáháme jim.

Podtémata:

Kouzla zimy

Pomáháme ptáčkům

Zimní sportování

ÚNOR
Téma: Ten
dělá to a
ten zas
tohle

a) Charakteristika a nabídka témat:

Třetí sněhová vločka vnese děti do společenství ostatních lidí a také dalekého neznáma. Poznávají nejen různá zaměstnání, řemesla, pracovní předměty a učí se provádět jednoduché pracovní úkony a činnosti, ale sblíží se s poznatky o naší planetě Zemi a vesmíru.

Podtémata:

Povolání

Vesmír

IB 2. Co viděla vločka?

b) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

c) Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému
- rozvíjení elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

d) Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větech)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

e) Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

Dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Dítě a psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- námětové hry a činnosti
- hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- aktivity podporující sblížení dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

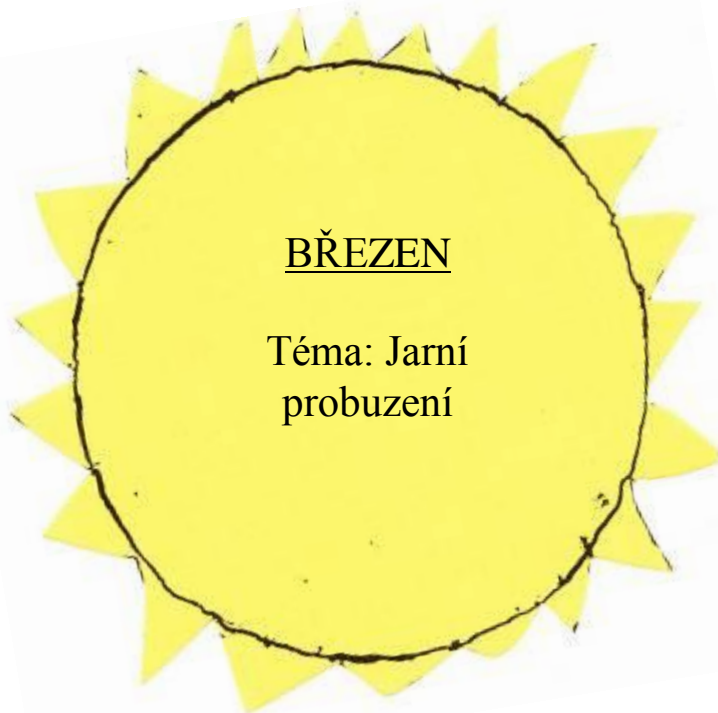
Dítě a svět

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje,

rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

IB 3. Putování za sluníčkem

a) Charakteristika a nabídka témat:

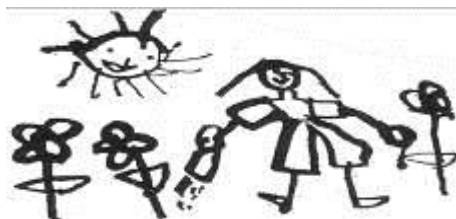
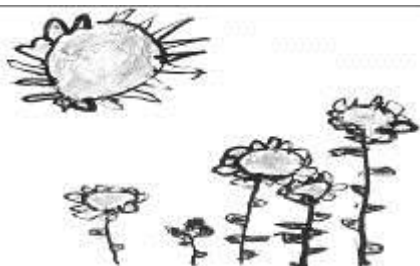
Sluníčko na nebi svá očka otevřelo a teplem vše kolem sebe proměnilo.

Jarní období patří k nejveselejším a nejradostnějším obdobím a má své neopakovatelné kouzlo. Radujeme se z probouzení přírody, jarních paprsků a prvních kouzelných barev květin. Vytváříme kladný vztah k přírodě a seznamujeme děti se životem domácích a volně žijících zvířátek. Navštívujeme městskou knihovnu.

Podtémata:

Jaro kolem nás - probouzení přírody

Malí zahradníci

Domácí a volně žijící zvířata

DUBEN

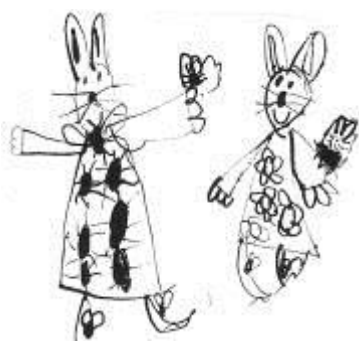
Téma:
Velikonoční
radovánky

a) Charakteristika a nabídka témat:

Nezapomínáme na zvyky spojené s vítáním jara a připravujeme se na Velikonoce. Společně tento svátek slavíme (zdobení kraslic, jarní výzdoba) a prožíváme jej. Čeká nás spousta radosti, poznání a tvoření. Poznáváme dopravní prostředky a naši Zemi (ochrana životního prostředí, bezpečnost, zdraví). Trávíme co nejvíce času pobytem venku.

Podtémata:

Velikonoce- svátky Jara

Děti pozor červená!

Den Země

KVĚTEN

Téma: Když
maminky svátek
slaví

a) Charakteristika a nabídka témat:

Prohlubujeme citové vazby k rodině. Nezapomínáme na zvyky spojené s jarem (stavění Májky, oslava Dne matek, Den Země). Každý den si všímáme krás okolní přírody a trávíme čas pobytem venku. Připravujeme závěrečnou besídku spojenou se svátkem matek, slavíme Den rodiny.

Podtémata:

Rodina

Svátek maminek

Moje město

ČERVEN

Téma:
Cestou necestou
Prázdninové snění

a) Charakteristika a nabídka témat:

Rozpustilé sluníčko, protáhlo se maličko. Paprsky si narovnálo, na léto se připravilo.

Přichází konec školního roku a s ním plno zábavy. Ve spolupráci s dětmi ze ZŠ Palacká oslavíme Den dětí ve sportovním duchu na školní zahradě, školní rok ukončíme Pasováním dětí na školáky a výletem. Povídáme si o tom, co bude o prázdninách, na co se těšíme a jak se máme chránit před nebezpečím.

Podtémata:

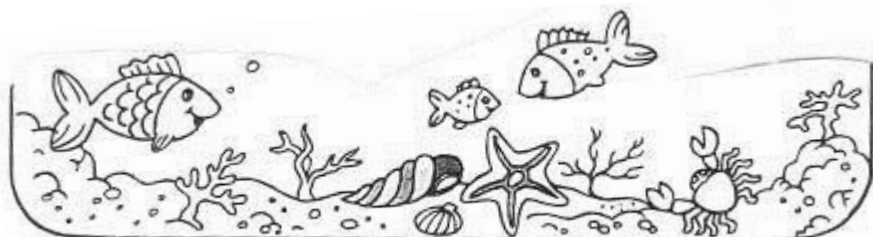
Slavnosti dětí

Loučení se školáky

Hurá na prázdniny

IB 3. Putování za sluníčkem

b) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnosti a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

c) Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- dodržování a uplatňování pravidel chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, dětské herní skupině, apod.)

Dítě a společnost

- upevňování a dodržování pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

d) Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat

se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

e) Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- samostatný slovní projev na určité téma
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry na téma rodiny, přátelství, apod.

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- ekologicky motivované aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

7. Evaluační systém

Cílem evaluace (včetně hodnocení) - ověřovat a zlepšovat veškeré činnosti včetně podmínek školy

- hodnotíme ve vztahu k dítěti kvalitu individuálního rozvoje a učení
- hodnotíme ve vztahu k pedagogům hodnocení kvality jejich práce
- hodnotíme ve vztahu k sobě sebehodnocení pedagogické práce a řídicí práce
- hodnotíme průběžně, neustále, vyhodnocujeme dle potřeby
- evaluujeme sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme veškerou činnost školy
- při evaluaci jde zjednodušeně o porovnávání TVP se ŠVP a ŠVP s RVP (porovnává se obsah a podmínky k daným obecným normám)
- evaluujeme průběžně, vždy když chceme zjistit, jak se cíle daří naplňovat pololetně a na závěr školního roku
- kritéria pro hodnocení si v rámci třídy pedagogové odvozují z RVP sami
- kritéria pro evaluaci školy mohou být stanoveny z RVP - kapitola 5 - "Podmínky vzdělávání"

Prostředky evaluace

- sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k zaměstnancům a dětem)
- průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP
- průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP
- průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí)
- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy - kontrolní a hospitační činnost
- průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce - pedagogové
- individuální pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika

- průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů učitelkou a jejich zpětné využití - zápisy, řešení problematiky na pedagogických radách
- průběžné hodnocení (evaluace) vzdělávacího procesu školy - hodnocení učitelek
- závěrečné (pololetní a roční) zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ -porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíly ŠVP a s cíly RVP
- sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky
- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně
- kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace

Metody hodnocení a evaluace

- rozhovory a konzultace
- diskuse
- hospitace, hospitační rozbor
- pozorování
- analýza třídní i školní dokumentace
- analýza programů, projektů
- kontrola
- dotazník
- anketa
- porovnávání výsledků s plánovanými cíly
- analýza vlastní pedagogické i řídicí práce

Hodnocení a evaluace pedagogů

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod.

Následně na to evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP a ŠVP) vzhledem ke stanoveným cílům daným ŠVP.

Velmi důležité je také individuální hodnocení dětí. Orientační kritéria toho, co by mělo dítě vzhledem k věku (před zahájením školní docházky) průměrně zvládnout, nalezneme v kapitolách "Očekávané kompetence" v RVP.

Individuální hodnocení - pedagogická diagnostika (v případě dětí se zdravotním postižením- speciálně pedagogická diagnostika) musí vždy respektovat možnosti dítěte (zdravotní stav,, rodinné prostředí, apod.)Nejde zde tolik o to, aby učitelky

hodnotily a srovnávaly dítě s "normou," ale o to, aby zmapovaly co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. odhalily talent, ale především aby zjistily, co činí dítěti problémy, kde "vázne," v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvodily důsledky pro svoji práci s tím konkrétním dítětem. Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalosti výchozího vývojového stupně dítěte a vzhledem k tomuto stupni pak má být hodnocen pokrok dítěte. Průběžně (vždy dle potřeby dítěte) se zaznamenává každý osobní pokrok dítěte vzhledem k výchozímu stavu. Záznam může být různou podobou i různý rozsah. Důležitá je především účelnost. Proto by měly být tyto záznamy pracovním dokumentem, který se stále doplňuje, mění. Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Metody hodnocení a evaluace, které může předškolní pedagog v praxi uplatnit:

- pozorování, opakované pozorování
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky
- diskuse
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace)
- rozbor, analýza prací-výtvarů dítěte (kresba, pracovní výrobky, apod.)
- rozbor osobní dokumentace dítěte
- anamnézy (rodinná i osobní)
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
- analýza vlastní pedagogické aktivity

Hodnocení a evaluace vedoucí učitelkou:

Vedoucí učitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí také jako ostatní pedagogové individuální pokroky jednotlivých dětí, kontroluje a hodnotí práci pedagogů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy.

O všech těchto činnostech vede záznamy, které mohou mít opět jakoukoliv podobu- záznamy o hospitaci, sešity kontrol.

Získaná data porovnává se stanovenými záměry a na jejich základě zpracovává evaluační zprávu.

Závěrečné hodnocení a evaluace mateřské školy je realizováno formou výroční zprávy školy.

Ze závěrů vyvozuje důsledky vedoucí k optimalizaci a zkvalitňování školy, což může být např. úprava programu, projektu, přehodnocení cílů, organizace, metod, forem, vzdělávání dětí, podmínek personálních i věcných apod.

Přehled základních evaluačních činností na úrovni tříd včetně sebereflexe pedagogických pracovníků.

- evaluace integrovaných bloků
- hodnocení třídy dětí
- hodnocení jednotlivých dětí
- hodnocení sebe sama (sebereflexe)

rozhovory - učitelky ve třídě denně provádí hodnocení

- individuální pokroky dětí

- vzdělávací proces - analýza plánů

- sebereflexe- co se podařilo, co ne

- hodnotící listy integrovaných bloků

září, říjen - charakteristika třídy

3x ročně - diagnostické aktivity dětí

leden, červen - pololetní hodnocení

červen - celoroční hodnocení

- sebereflexe učitelek